

Sprawy Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego

W dniu 20 maja 2024 r. odbyło się w Warszawie inauguracyjne posiedzenie Komitetu Nauk Geograficznych Polskiej Akademii Nauk, w nowej kadencji 2024–2027. W skład Komitetu, liczącego 31 osób, weszli **prof. dr hab. Zdzisław Jary** (w drodze wyboru) oraz **prof. dr hab. Piotr Migoń** (z tytułu członkostwa Polskiej Akademii Nauk). Na posiedzeniu zostały wręczone akty nominacji podpisane przez Prezesa Polskiej Akademii Nauk, został także wybrany przewodniczący Komitetu – prof. dr hab. Zbigniew Zwoliński z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Publikacje

W czasopiśmie *Permafrost and Periglacial Processes* (IF = 5.0, 100 pkt. MNiSW) opublikowany został artykuł pt. „A Boulder Beach Formed by Waves From a Calving Glacier Revisited: Multidecadal Tsunami–Controlled Coastal Changes in Front of Eqip Sermia, West Greenland”, którego autorami są **mgr Oskar Kostrzewa**, **mgr Małgorzata Szczypińska**, dr Jan Kavan, **dr Krzysztof Senderak**, dr Milan Novák oraz **dr hab. Mateusz Strzelecki prof. UWr**. W artykule wskazano, że fale pochodzące z cielenia lodowca odgrywają dominującą rolę w przekształcaniu moreny bocznej i tworzeniu systemu plaż i mierzei położonej na południu od czoła lodowca. Ponadto wykazaliśmy, że nawet pojedyncze zdarzenie (jedna standardowa fala z cielenia) może przemodelować powierzchnię plaży poprzez porywanie głazów o średnicy do 1,8 m i erozję powierzchni plaży. Badania zostały wsparte przez grant NCN „GLAVE-transformacja wybrzeży paraglacialnych przez fale tsunami – kiedyś, dziś i w cieplejszej przyszłości”.

Permafrost and Periglacial Processes

WILEY

RESEARCH ARTICLE OPEN ACCESS

A Boulder Beach Formed by Waves From a Calving Glacier Revisited: Multidecadal Tsunami–Controlled Coastal Changes in Front of Eqip Sermia, West Greenland

Oskar Kostrzewa¹ | Małgorzata Szczypińska¹ | Jan Kavan² | Krzysztof Senderak¹ | Milan Novák² | Mateusz C. Strzelecki¹

¹Alfred Jahn Cold Regions Research Centre, Institute of Geography and Regional Development, University of Wrocław, Wrocław, Poland | ²Faculty of Science, University of South Bohemia, České Budějovice, Czechia

Correspondence: Oskar Kostrzewa (oskar.kostrzewa@uwr.edu.pl) | Mateusz C. Strzelecki (mateusz.strzelecki@uwr.edu.pl)

Received: 4 January 2024 | **Revised:** 26 April 2024 | **Accepted:** 6 May 2024

Funding: This study is the contribution to the National Science Centre project “GLAVE” (Award No. UMO-2020/38/E/ST10/00042) awarded to M.C.S.

Keywords: calving waves | Eqip Sermia | Greenland | marine-terminating glacier | paraglacial coasts

ABSTRACT

The calving of glaciers regularly produces tsunami-like waves that pose a serious threat to coastal environments. Those strong waves are not only able to move ice mélange and redistribute icebergs, growlers, or sea ice across a fjord but also flood and remodel neighbouring cliffs and beaches. Here, we analyze over 90 years (1929–2023) of coastal zone changes that occurred in front of Eqip Sermia. We show that calving waves play a dominant role in transforming the lateral moraine and forming a beach and spit system south of the glacier front. Part of the former moraine has transformed into a boulder-dominated spit, which closed the lagoon over the years. By multidecadal analysis, we also detected a significant erosion of unconsolidated cliffs located on the opposite side of the bay (–0.53 m per year between 1985 and 2023). In addition, we demonstrate that even a single event (one calving wave) can remodel a beach surface by entrainment of up to 1.8-m-diameter boulders and the erosion of the beach surface by washing away sand and gravel from rocky outcrops. Our study constitutes important progress toward modes of paraglacial coastal evolution in regions characterized by rapidly retreating calving glaciers.

W czasopiśmie *Geosciences* (IF = 2.7, 70 pkt. MNiSW) ukazał się artykuł pt. „Towards enhanced understanding and experience of landforms, geohazards, and geoheritage through Virtual Reality technologies in education: Lessons from the GeoVT Project”, którego współautorem jest **prof. Piotr Migoń**. Powstał on jako jeden z efektów wielonarodowego projektu Erasmus+, poświęconego wykorzystaniu technik wirtualnej rzeczywistości w przekazywaniu wiedzy na temat geomorfologii, zagrożeń naturalnych i dziedzictwa Ziemi.

Article

Towards Enhanced Understanding and Experience of Landforms, Geohazards, and Geoheritage through Virtual Reality Technologies in Education: Lessons from the GeoVT Project

Vittoria Vandelli ¹, Piotr Migoń ², Ylva Palmgren ³, Evangelos Spyrou ⁴, Giannis Saitis ⁴, Maria Eleni Andrikopoulou ⁵, Paola Coratza ¹, Mohand Medjkane ⁶, Carmen Prieto ³, Konstantinos Kalovrektis ⁵, Candide Lissak ⁷, Alexandros Papadopoulos ⁸, Nikos Papastamatiou ⁸, Niki Evelpidou ⁴, Olivier Maquaire ⁶, Sarantos Psycharis ⁵, Arjen P. Stroeven ^{3,*} and Mauro Soldati ¹

¹ Department of Chemical and Geological Sciences, University of Modena and Reggio Emilia, Via Campi 103, 41125 Modena, Italy; vittoria.vandelli@unimore.it (V.V.); paola.coratza@unimore.it (P.C.); mauro.soldati@unimore.it (M.S.)

² Institute of Geography and Regional Development, University of Wrocław, Pl. Uniwersytecki 1, 50137 Wrocław, Poland; piotr.migon@uw.edu.pl

³ Bolin Centre for Climate Research, Department of Physical Geography, Stockholm University, Svante Arrhenius väg 8, 10691 Stockholm, Sweden; ylva.palmgren@nrm.se (Y.P.); carmen.prieto@natgeo.su.se (C.P.)

⁴ Department of Geology and Geoenvironment, National and Kapodistrian University of Athens, 15784 Athens, Greece; evspyrou@geol.uoa.gr (E.S.); saiti@geol.uoa.gr (G.S.); evelpidou@geol.uoa.gr (N.E.)

⁵ School of Pedagogical and Technological Education (ASPETE), Irini Station ISAP, 15122 Marousi, Athens, Greece; marilena.andri000@gmail.com (M.E.A.); kkalovr@gmail.com (K.K.); spsycharis@gmail.com (S.P.)

⁶ Department of Geography, Joint Research Unit CNRS 6266, University of Caen Normandy, Esplanade de la Paix, 14000 Caen, France; mohand.medjkane@unicaen.fr (M.M.); olivier.maquaire@unicaen.fr (O.M.)

⁷ Institut de Recherche en Santé, Environnement et Travail (Inset), UMR_S 1085, University of Rennes, Avenue du Prof. Léon Bernard 9, 35000 Rennes, France; candide.lissak@univ-rennes.fr

⁸ Omega Technology, El. Venizelou Av. 4, 17676 Kallithea, Athens, Greece; alexandros@omegatesch.gr (A.P.); papastamatiou.nikos@gmail.com (N.P.)

* Correspondence: arjen.stroeven@natgeo.su.se

Citation: Vandelli, V.; Migoń, P.; Palmgren, Y.; Spyrou, E.; Saitis, G.; Andrikopoulou, M.E.; Coratza, P.; Medjkane, M.; Prieto, C.; Kalovrektis, K.; et al. Towards Enhanced

Understanding and Experience of Landforms, Geohazards, and Geoheritage through Virtual Reality Technologies in Education: Lessons from the GeoVT Project. *Geosciences* 2024, 14, 127. <https://doi.org/10.3390/geosciences14050127>

Academic Editors: Karoly Nemeth and Jesus Martinez-Prias

Received: 28 February 2024

Revised: 16 April 2024

Accepted: 28 April 2024

Published: 6 May 2024

Abstract: Virtual reality is a technological development that, among others, has revolutionized Earth sciences. Its advantages include an opportunity to examine places otherwise difficult or impossible to access and it may also become an important component of education, fostering a better understanding of processes and landforms, geohazard awareness, and an appreciation of geoheritage. This paper reports on the GeoVT project, which aims to create a platform to build and disseminate Virtual Field Trips (VFTs) focused on geomorphology, natural hazards associated with geomorphological processes, and geoheritage sites. To put the GeoVT project in context, an overview of applications of VR in geosciences is provided. This paper subsequently proceeds with a presentation of the project and the GeoVT Authoring application, which is an innovative platform designed to help teachers and students, followed by brief presentations of a number of VFTs developed within the project. They address themes such as fluvial landforms and valley development, coastal landforms, evidence of past glaciation, coastal erosion, wildfire effects, mud volcanoes, and landslides.

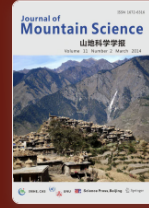
Keywords: virtual reality; geo-education; virtual field trips; coastal geomorphology; landslides;

W czasopiśmie *Journal of Mountain Science* (IF 2.5, 70 pkt. MNiSW) ukazał się tekst **dra Krzysztofa Kołodziejczyka**, w którym analizuje uwarunkowania zmian sieci znakowanych szlaków pieszych w Sudetach. Celem artykułu jest określenie, jakie dokładnie czynniki mają wpływ na przekształcenia w obrębie sieci szlaków pieszych i jakie jest ich znaczenie. Zostało to przeanalizowane na podstawie trzech obszarów badawczych w Sudetach (skalne miasto w okolicach wsi Sloup v Čechách w Sudetach Zachodnich, Góry Stołowe w Sudetach Środkowych i centralna część Zlatohorskiej vrchoviny w Sudetach Wschodnich), opierając się na analizie zmian kształtu sieci na przestrzeni lat oraz badaniach ankietowych wśród instytucji, które odpowiadały za zmiany lub miały na nie wpływ.

Home > Journal of Mountain Science > Article

Factors determining changes in the network of marked hiking trails in the Sudetes

Original Article | [Open access](#) | Published: 17 May 2024
Volume 21, pages 1075–1099, (2024) [Cite this article](#)

Journal of Mountain Science

[Aims and scope](#) →

[Submit manuscript](#) →

[Download PDF](#) ↓

✔ You have full access to this [open access](#) article

Krzysztof Kołodziejczyk ✉

631 Accesses [Explore all metrics](#) →

Abstract

Hiking trails are a basic type of tourist infrastructure, which, on the one hand, make areas available for tourist traffic, and on the other hand, can contribute to the protection of the natural environment (if they are well designed and maintained). Owing to the variety of performed functions, their designation is determined by several factors: natural, technical, economic, social. Networks of trails change constantly. The aim of this article is to determine exactly what factors influence transformations within the hiking trail networks and what is their significance. To this end, three study areas in the Sudetes were analysed: one on the Polish side of the Sudetes—the Table (Stołowe) Mountains, and two on the Czech side—the rock town near the village of Sloup v Čechách and the central part of Zlatohorská vrchovina. An analysis of changes in the shape of the networks over time was carried out, as well as surveys of institutions that were responsible for or influenced these transformations. These areas are characterised by a significant level of changes in the trail network. Among the factors influencing these changes, the tourist attractiveness of the area, the resilience of the environment, the intensity of tourism traffic, the environmental transformations associated with it, the history of tourism development and land ownership changes should be considered the most important. At each stage of forming networks, the key factor should be tourists' needs, including the desire to escape the urbanised environment. For this reason, trails should avoid roads with artificial (hard) surfaces and heavy automobile traffic.

[Use our pre-submission checklist](#) →

Avoid common mistakes on your manuscript.

Sections

References

[Abstract](#)

[Article PDF](#)

[References](#)

[Author information](#)

[Ethics declarations](#)

[Electronic Supplementary Material](#)

[Rights and permissions](#)

[About this article](#)

Advertisement

Estuaries and Coasts

Official journal of the Coastal and Estuarine Research Federation

Open for submissions

Springer

springer.com

Sprawy Zakładowe

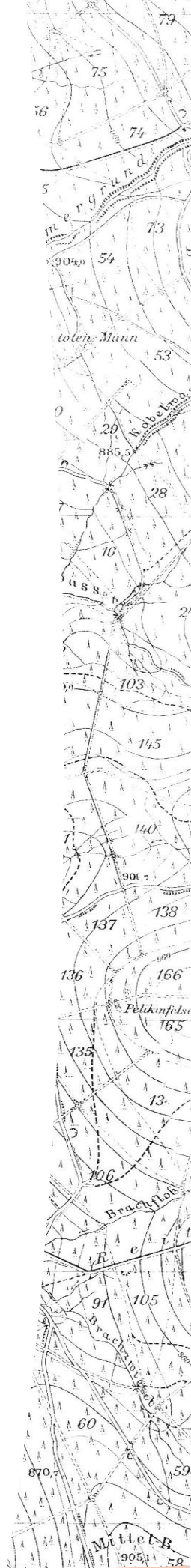
Zakład Geografii Regionalnej i Turystyki

W dniach 20–21 kwietnia w Dusznikach-Zdroju odbyło się Sympozjum Naukowe pt. Dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe ziemi kłodzkiej zorganizowane wspólnie przez Zakład Geografii Regionalnej i Turystyki oraz oddział PTTK „Ziemi Kłodzkiej” w Kłodzku. Sympozjum miało charakter interdyscyplinarny, a tematyka koncentrowała się wokół takich zagadnień jak uwarunkowania historyczne rozwoju Kłodzyczyny, uwarunkowania przyrodnicze i geoturystyczne, zróżnicowanie przyrodnicze, problemy osadnictwa, architektura i sztuka, krajobraz kulturowy, uzdrowiska wczoraj i dziś. Wynikami swojej działalności i badań naukowych na Sympozjum oprócz pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego podzielili się przedstawiciele z najróżniejszych organizacji, ośrodków dydaktyczno-naukowych i towarzystw z Polski i Czech (Nadleśnictwo Zdroje, Nadleśnictwo Bystrzyca Kłodzka, Towarzystwo Naukowe im. W. Kętrzyńskiego, Politechnika Wrocławska, Uniwersytet

w Białymstoku, Oddział PTTK w Żąbkowicach Śląskich, Univerzita Hradec Králové, Univerzita Pardubice). Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego na Sympozjum reprezentowany był przez:

- **dr hab. Krzysztofa Widawskiego** (Geodziezictwo obszarów chronionych, ich ochrona i promocja turystyczna na przykładzie Parku Narodowego Gór Stołowych w świetle analizy dokumentów)
- **dr hab., prof. UW r Agnieszkę Latochę-Wites** (Historyczny krajobraz kulturowy ziemi kłodzkiej we współczesnych inicjatywach edukacyjno-promocyjnych)
- **dr Anetę Marek** wraz z dr. hab. Jarosławem Malickim z Zakładu Bohemistyki Instytutu Filologii Słowiańskiej (O stanowieniu i używaniu nazw geograficznych na granicy polsko-czeskiej ziemi kłodzkiej)
- **dr Krzysztofa Kołodziejczyka** (Rozwój sieci szlaków turystycznych w rejonie Łądko-Zdroju)
- **dr Janusza Łacha, dr. Anetę Marek** (Struktura i funkcje małej architektury sakralnej ziemi kłodzkiej - stan obecny i perspektywy działań w kontekście ochrony dziedzictwa kulturowego)
- **mgr Marynę Diachuk** (Funkcjonowanie uzdrowisk przed, w trakcie trwania i po zakończeniu ostrej fazy pandemii COVID-19 na przykładzie Polanicy-Zdroju i Truskawca).

W pierwszym dniu Sympozjum Goście zaprezentowali niezwykle interesujące zagadnienia obejmujące tematykę drzewostanów, ochrony przyrody, geodziezictwa, kartograficzną, językoznawczą i kulturową. Uzupełnieniem obrad było odwiedzenie Muzeum Papiernictwa, w którym Uczestnicy zapoznali się z historią obiektu i papieru. Spotkanie zakończyło się prelekcją dr. hab. Macieja Szymczyka o drodze Młyna Papierniczego do wpisania na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Drugiego dnia poruszona została tematyka: szlaków turystycznych, uzdrowisk, architektury drewnianej, sakralna oraz techniczna. Sympozjum zakończyło się miłym akcentem. Zaszczycił nas swoją obecnością Burmistrz Miasta Duszniki-Zdrój Przemysław Kuklis. Natomiast Prezes Oddziału Ziemi Kłodzkiej PTTK w Kłodzku Krzysztof Kaszuba wręczył dr. hab. Krzysztofowi Widawskiemu medal z okazji 75-lecia istnienia Oddziału.

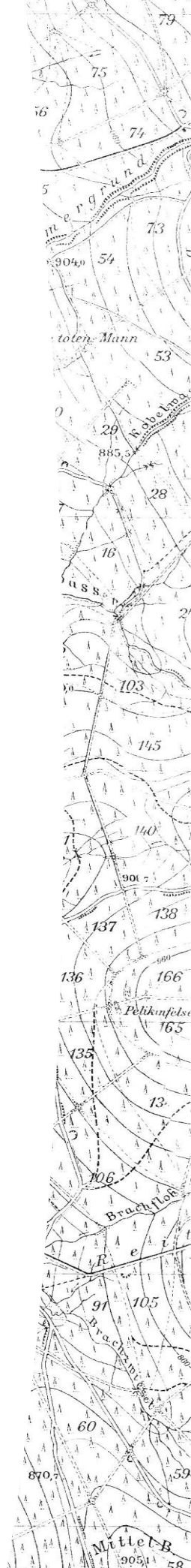

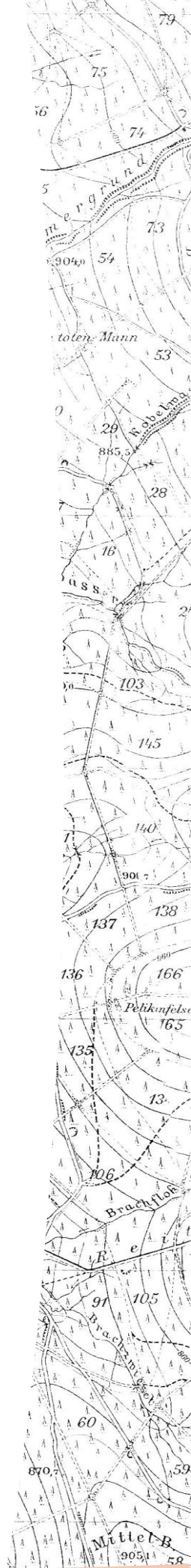
22 maja 2024 r. na zaproszenie redakcji czasopisma Journal of Mountain Science, które działa w ramach Chińskiej Akademii Nauk (Institute of Mountain Hazards and Environment, Chinese Academy of Sciences) **dr Krzysztof Kołodziejczyk** zdalnie wygłosił prelekcję dotyczącą nielegalnej turystyki zmotoryzowanej na obszarach cennych przyrodniczo w Polsce. Zaprezentował rezultaty badań prowadzonych wspólnie z dr Dagmarą Chylińską, odnosząc się do lasów państwowych, parków narodowych i skutków środowiskowych na obszarze badawczym w masywie Jańskiego Wierchu w Sudetach Środkowych.

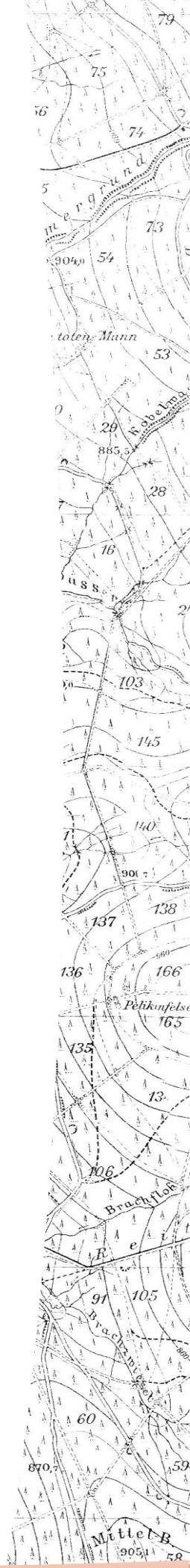
Zakład Geografii Społeczno-Ekonomicznej

Maj to miesiąc intensywnych zajęć terenowych organizowanych przez pracowników naszego Zakładu. W tym okresie studenci I roku specjalności Analizy Regionalne i Lokalne w ramach

przedmiotu „Elementy kulturowe w osadnictwie” pod opieką **dr hab. Roberta Szmytkie prof. UWr** poszukiwali zapisów przeszłości we współczesnym krajobrazie miejskim Wrocławia. W ramach zajęć udali się m. in. na Ostrów Tumski, plac Nowy Targ, Rynek, do Dzielnicy Czterech Świątyń czy też na wrocławskie Nowe Miasto.

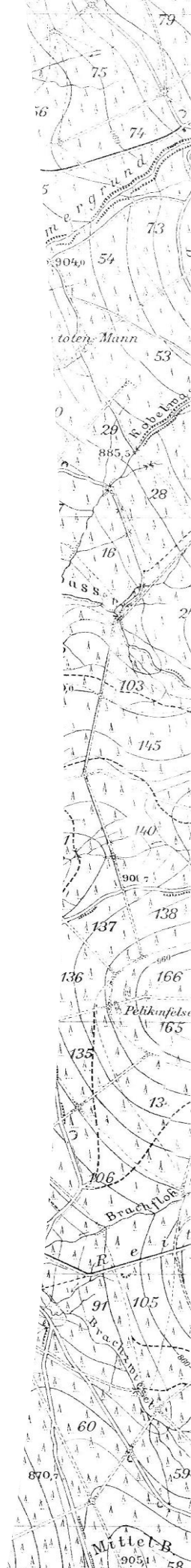

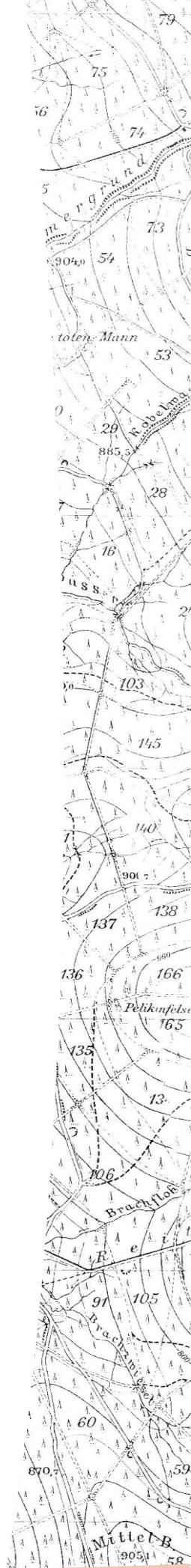
W dniach 27–28 maja studenci I roku mgr ze specjalizacji analizy regionalne i lokalne odbyli na ziemi kłodzkiej ćwiczenia terenowe z agroturystyki. W ramach ćwiczeń prowadzonych przez **dr P. Tomczaka** studenci mieli możliwość zapoznania się z funkcjonowaniem kilku gospodarstw

agroturystycznych zlokalizowanych we wsiach Orłowiec (gmina Łądek Zdrój) i Bielice (gmina Stronie Śląskie). Ponadto studenci mogli się zaznajomić z działalnością Agroturystycznego Stowarzyszenia Masywu Śnieżnika. Warto wspomnieć, że obecnie w granicach powiatu kłodzkiego działa blisko 200 agrogospodarstw (czyli ponad 30% wszystkich tego typu gospodarstw na Dolnym Śląsku). Według różnych badań analizowany obszar wyróżnia się w skali Polski najwyższym potencjałem dla rozwoju działalności agroturystycznej.

W dniu 24.05.2024 odbył się kolejny SPEK-DAY organizowany przez ZGSE. Tym razem miłośnicy geografii, a w szczególności geografii społeczno-ekonomicznej, udali się do Świebodzic, gdzie zwiedzili miasto, a następnie udali się na Zamek Książ i do Palmiarni w Lubiechowej. W wyjeździe tym uczestniczyli uczniowie LO nr IV we Wrocławiu wraz z mgr Aleksandrą Rydzoń, uczniowie LO nr XII im. Bolesława Chrobrego we Wrocławiu wraz z mgr Anetą Stachulec, a także studenci III roku geografii naszego Instytutu oraz p. Ilona – studentka geografii z UMCS w Lublinie. Oprawę merytoryczną i przewodnicką zapewnił nam **dr Przemysław Tomczak**. Wszystkim serdecznie dziękujemy za przybycie, świetną wycieczkę i do zobaczenia za rok na kolejnym SPEK-DAY!

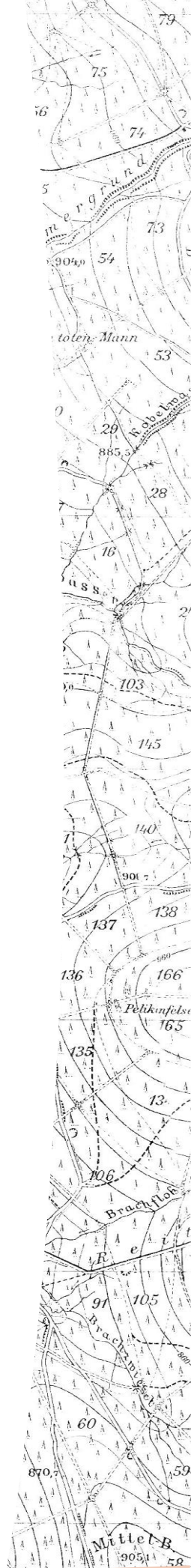

Zakład Geomorfologii

7 maja dr Filip Duszyński poprowadził wykład pt. *Dlaczego na pustyni w dzień jest gorąco, a w nocy zimno?* w ramach działalności Fundacji Uniwersytet Dzieci. Wykład odbył się w auli w budynku P Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, a każda z trzech grup wykładowych liczyła sobie po około 150–200 słuchaczy w wieku 7–9 lat. Dzieci były żywo zainteresowane prezentowanym tematem i zadawały mnóstwo trafnych pytań – życzymy sobie, by spośród tego młodego, ambitnego grona wyłonili się przyszli geografowie!

W dniach 7–14 maja doktorant **Iwo Wieczorek** przebywał na Uniwersytecie Karola i Franciszka w Grazu (*niem. Karl-Franzens-Universität Graz*) w ramach programu Erasmus Praktyki. Wyjazd miał na celu nawiązanie współpracy z jednym z czołowych, europejskich badaczy jezior glacialnych – dr hab. Adamem Emmerem. Spędzony czas wypełniony był dyskusjami nad badaniami jezior glacialnych jak i nagłych powodzi glacialnych (*ang. Glacial Lakes Outburst Floods*) w świetle zmian klimatycznych. Czas wolny udało się wykorzystać na zwiedzanie malowniczo położonej, historycznej siedziby władców Styrii. Warto wyjaśnić skąd wzięta się nazwa „Graz”. Nawiązując do położonego w samym centrum wzgórza zamkowego, siedziby panujących tu Habsburgów, miasto nazwano „Małym zamkiem” co moglibyśmy przetłumaczyć na „Gródek”. Dzięki zachowanej historycznej zabudowie starożytnego miasta, położonego nad rzeką Mur, zostało ono wpisane w 1999 r. na listę UNESCO. Położenie miasta nie było przypadkowe z punktu widzenia strategicznego. Ograniczone od wschodu i zachodu górkami, strzegło przejścia przez dolinę rzeki Mur w miejscu, gdzie kończy się obszar nizinny i zaczyna górski. W rozmowach z mieszkańcami okazało się, że wybór miejsca do życia w mieście opiera się na tym czy wolimy góry (północna część miasta) czy też niziny (obszar południowy). Miasto posiada rozbudowaną infrastrukturę rowerową. Widoczne są też działania na rzecz tworzenia „zielonego miasta”, gdzie liczne nasadzenia, parki czy też wiszące ogrody nadają przyjemnego

charakteru miastu liczącemu niemal 300 tys. mieszkańców. Z sąsiedniej miejscowości Thal pochodzi były gubernator Kalifornii – Arnold Schwarzenegger. W miejscowość wytyczono szlak, który kształtem (po spojrzeniu na mapę) ma przypominać profil głowy A. Schwarzeneggera. Graz jest miastem uniwersyteckim, gdzie niemalże co trzeci mieszkaniec jest związany z uczelnią wyższą (których jest w mieście 6). Uniwersytet Karola i Franciszka jest najstarszym spośród nich (założono go w 1585 r.) i na terenie Austrii wiekiem ustępuje jedynie wiedeńskiemu. Kampus znajdujący się w historycznej części miasta jest doskonałym połączeniem budynków renesansowych z architekturą lat 90. XX w. (gdzie mieści się Instytut Geografii) oraz współczesnej architektury, gdzie dominują szklane ściany i metalowe wykończenia (budynek głównej biblioteki).

Rzeka Mur i górujący Zamek Graz.

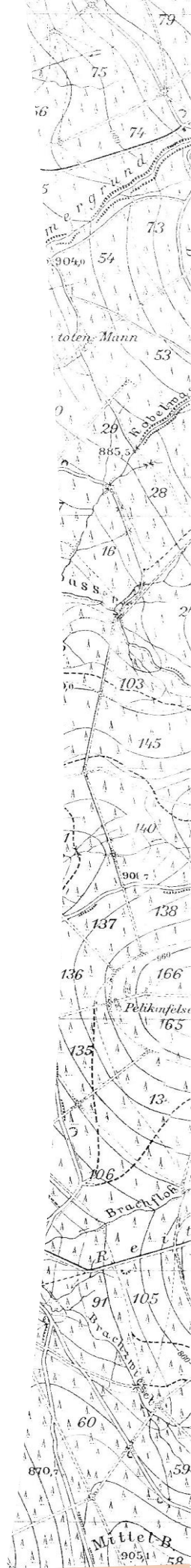
Przykład jednego z pomników przyrody znajdujących się w miejskim parku w ścisłym centrum miasta.

Łódka w której A. Schwarzenegger złożył przysięgę małżeńską w 1985 r.

Dom rodzinny A. Scharzeneggera w którym aktualnie znajduje się muzeum poświęcone jego życiu.

Przykład powstającego parku miejskiego w południowej (nizinnej) części miasta.

Budynek głównej biblioteki uniwersyteckiej.

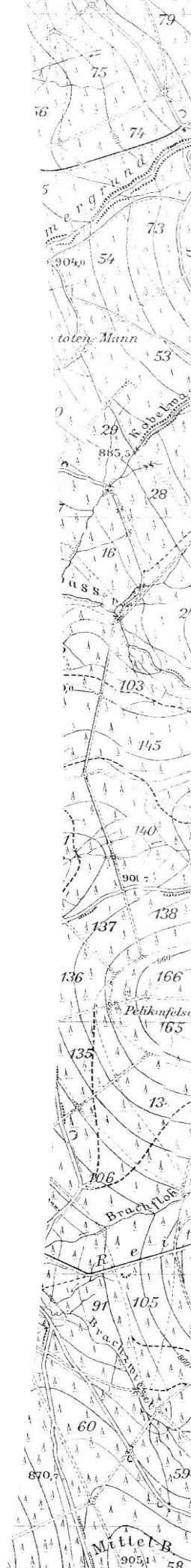

Panorama Graz widoczna ze szczytu Furstenstand.

10 maja **dr Filip Duszyński** poprowadził szkolenie dla pracowników Parku Narodowego Gór Stołowych pt. *Co nowego w badaniach geomorfologicznych na obszarze PNGS? O chronologii, tempie i procesach biorących udział w ewolucji rzeźby Gór Stołowych*. Szkolenie, w którym wzięło udział około 20 osób, składało się z części wykładowej w Centrum Szkoleniowo-Edukacyjnym PNGS w Katowiu i terenowej w masywie Białych Skał.

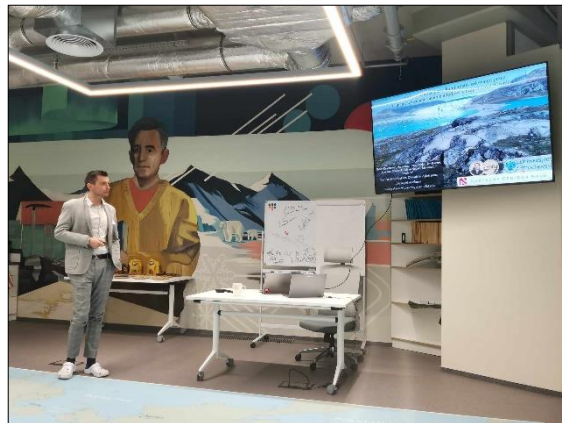
W dniach 10–11.05.2024 r. na Uniwersytecie Śląskim w Sosnowcu odbyło się Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Geograficznego, połączone z posiedzeniem Zarządu PTG i zebraniem sprawozdawczo-wyborczym. W spotkaniu uczestniczyła **Agnieszka Latocha-Wites**, która jednocześnie protokołowała całość posiedzenia, z racji pełnienia funkcji zastępcy sekretarza w zakończonej właśnie kadencji 2020-2024. W drugim dniu spotkania odbyła się całonocna sesja terenowa pt. „Nowe oblicza dawnych przemysłowych miast Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii” zorganizowana przez Oddział Katowicki PTG oraz Wydział Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego.

W dniu 18 maja w Centrum Badań Regionów Zimnych im. Alfreda Jahna („Jahnówka”) odbyła się IV Ogólnopolska Konferencja Młodych Badaczy Ekosystemów Górskich i Polarnych. Konferencja została zorganizowana przy współpracy Centrum z dwoma kołami studenckimi z naszego Uniwersytetu - studenckiego koła naukowego Ekologów oraz studenckiego koła naukowego Geografów. Podczas trwania konferencji troje doktorantów z zakładu geomorfologii wygłosiło referaty:

- **mgr Zofia Owczarek** „Zmiany czasowo-przestrzenne systemów lagunowych Svalbardu w okresie po Małej Epoce Lodowej (1936-2021)”
- **mgr Iwo Wieczorek** „Współczesna dynamika jezior glacialnych na Spitsbergenie: porównanie systemów rozwijających się w regionach: północnym, centralnym i południowym”
- **mgr Oskar Kostrzewa** „Morfodynamika plaży kamienistej zalewanej przez tsunami wywołane cieniem lodowca, Eqip Sermia”

Referaty Zofii Owczarek oraz Iwa Wieczorka zostały wyróżnione przez komisję naukową konferencji.

W dniach 13–14 maja 2024 r. **prof. Piotr Migoń** uczestniczył w roboczym spotkaniu przedstawicieli geoparków państw Grupy Wyszehradzkiej, reprezentując Światowy Geopark UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów i przedstawiając jego główne cechy w trakcie jednej z sesji roboczych. Spotkanie

odbyło się w Příbramie w Czechach, położonym w obrębie narodowego Geoparku Barrandien. Miasto jest znane z górniczej przeszłości, w tym eksploatacji rud uranu, która trwała do lat 90. XX w., a jej pozostałością są liczne hały w okolicy.

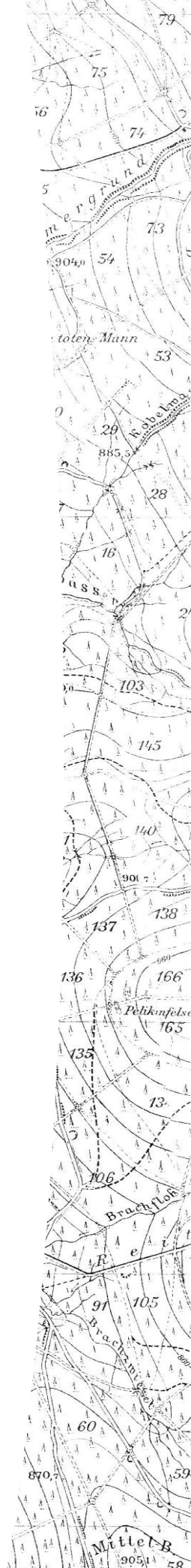

Muzeum-skansen górnictwa rudnego w Příbramie.

Krajobraz hałd pogórnich powstałych podczas eksploatacji rud uranu.

W dniu 18 maja 2024 r. **prof. Piotr Migoń** i **dr Filip Duszyński** przeprowadzili rekonesans terenowy w skrajnie południowej części pasma Zaworów w Sudetach Środkowych, położonej na terytorium Czech, koło Radvanic. Podobnie jak w części polskiej, pod względem geomorfologicznym mamy do

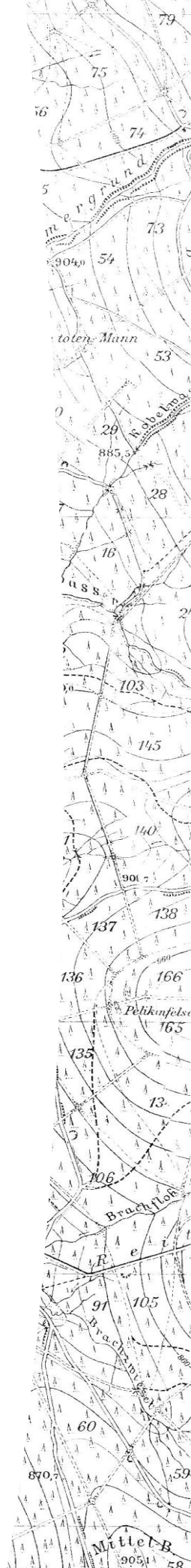

W dniu 21.05.2024 r. w ośrodku Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Radomiu odbyła się kolejna część zapoczątkowanej w marcu br. w innych ośrodkach MSCDN konferencji pt. „Edukacja z klimatem i wyobraźnią”. Wydarzenie, dedykowane edukacji nauczycieli z zakresu różnorodnych wątków związanych ze zmianami klimatu, które mogą być wykorzystane w edukacji szkolnej, zgromadziło blisko 70 uczestników. Wśród zaproszonych wykładowców była **Agnieszka Latocha-Wites**, która zaprezentowała wykład pt. „Kształtowanie krajobrazu a klimat”. Wśród pozostałych prelegentów byli przedstawiciele Uniwersytetu Warszawskiego oraz Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

24 maja dr **Filip Duszyński** poprowadził prelekcję pt. *Jak się tworzą skalne miasta?* dla wrocławskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Wśród słuchaczy byli nie tylko pracownicy naszego Instytutu, ale również uczniowie Szkoły Podstawowej nr 17 we Wrocławiu.

Pracownia Planowania Zintegrowanego

Na mocy Zarządzenia Nr 83/2024 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 30 kwietnia 2024 r., dotychczasowa Pracownia Demografii i Statystyki została przekształcona w **Pracownię Planowania Zintegrowanego**. Pracownia rozpoczyna swoją działalność w zmienionej formule, której podstawą jest działalność badawczo-rozwojowa. Zadania Pracowni obejmują w szczególności:

- prowadzenie działalności naukowej poprzez poszerzanie wiedzy z zakresu planowania zintegrowanego, jego uwarunkowań prawno-organizacyjnych, tendencji rozwoju i modelowania zjawisk sieci osadniczej, nowoczesnych metod i technik planistycznych, planowania przestrzennego i strategicznego na różnych szczeblach administracyjnych, problematyki rozwoju miast, roli społeczno-ludnościowej, gospodarczej i elementów środowiskowych oraz ich znaczenia w planowaniu, jak również wykorzystania narzędzi i technik cyfrowo-statystycznych w analizach kształtowania polityki strategicznej i przestrzennej;
- integracja środowiska naukowego, praktyków oraz jednostek samorządu terytorialnego w zakresie planowania zintegrowanego;
- prowadzenie działalności promocyjnej i szkoleniowej;
- prowadzenie działalności komercyjnej.

Kierownikiem Pracowni została **dr Agnieszka Lisowska-Kierepka**. W związku z tak zakrojonym profilem działalności, wyszczególniono również stanowisko głównego projektanta, na które został powołany **dr inż. Piotr Kryczka**. Pracownia Planowania Zintegrowanego ma swoją siedzibę w Gmachu Głównym w s. 340 i działa przy Zakładzie Geografii Społeczno-Ekonomicznej. Zapraszamy do kontaktu oraz obserwowania bieżących wydarzeń: e-mail: ppz@uwr.edu.pl ; Facebook: <https://www.facebook.com/uwr.ppz>

Polskie Towarzystwo Geograficzne Oddział Wrocławski

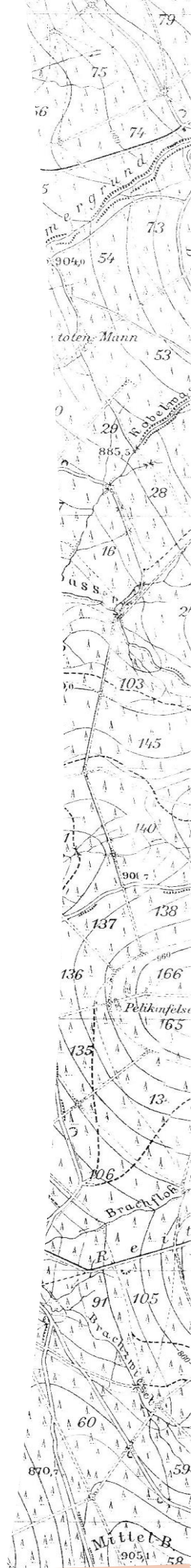
18 maja 2024 roku odbyła się wycieczka krajoznawczo-tematyczna z cyklu „Bogactwo przyrodnicze i kulturowe Dolnego Śląska” w Góry Bardzkie organizowana przez Wrocławski Oddział Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Tym razem skupiliśmy się na strefie przełomu Nysy Kłodzkiej oraz sudeckiego uskoku brzeźnego. Pierwszym obiektem na naszej trasie była kopalnia niklu, chryzoprazu i opalu w Szklarach. Drugim obiektem był unikatowy przełom antecedentny Nysy Kłodzkiej, który poprzez rafting z Ławicy do Barda, mogliśmy podziwiać. Po obiedzie wybraliśmy się na zwiedzanie Barda – cysterskiego „miasta bramy” z najstarszą na Dolnym Śląsku drewnianą figurką Matki Bożej zwanej „cudem Barda” oraz innych wyjątkowych zabytków tj. mostu gotyckiego na Nysie Kłodzkiej. Ostatnim punktem wycieczki był spacer nad skalny obryw, po drodze podziwialiśmy kalwarię, a następnie krajobrazy Ziemi Kłodzkiej. W wycieczce brali udział członkowie wrocławskiego i sosnowieckiego oddziału PTG, pracownicy naszego Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego oraz nauczyciele z Wrocławia.

W szklarskiej kopalni...

Ławica – punkt startowy raftingu Nysą Kłodzką.

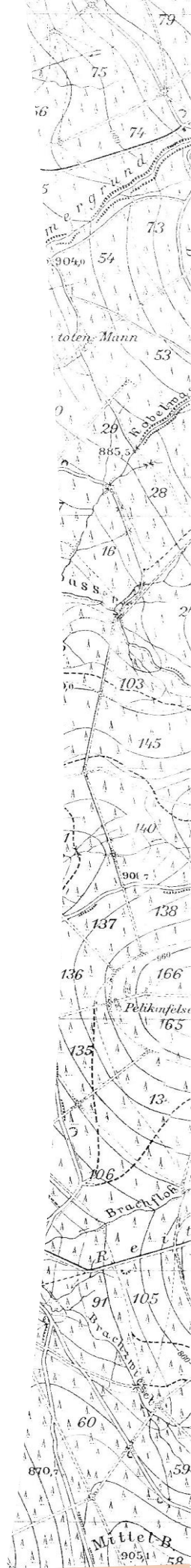

Na kalwarii bardzkiej

Na punkcie widokowym „Skalny Obryw”.

Koło Naukowe Studentów Turystyki

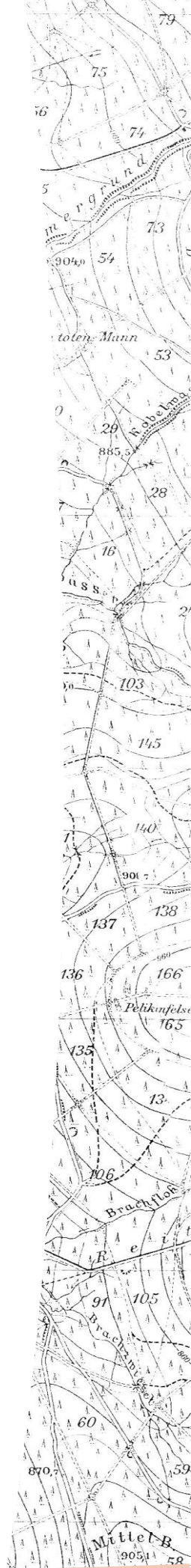
Dnia 13 marca 2024 odbyło się spotkanie z pisarką, influencerką Małgorzatą Szumską. Meg (Małgorzata) w ciekawy sposób opowiedziała o podróżowaniu – samym w sobie, ale także o sposobie na życie – slow live, slow food itd. Po formalnej części wystąpienia podzieliła się także anegdotami z ostatniej wyprawy do Kenii. Meg to prywatnie fantastyczna osoba, której życzymy samych sukcesów.

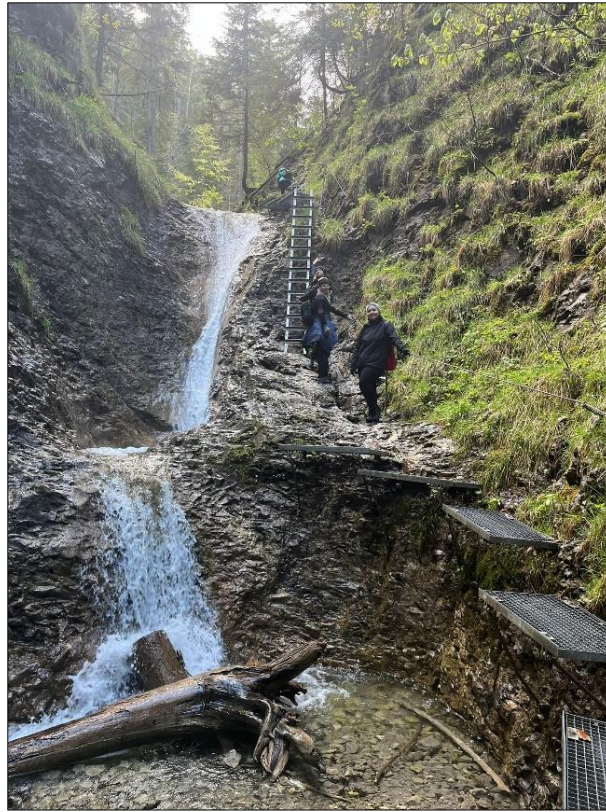

25 kwietnia grupa członków Koła Naukowego Studentów Turystyki wraz z opiekunem **dr Januszem Łachem** wybrała się na wyjazd badawczy na Słowację w rejon Słowackiego Raju. Pierwszy dzień upłynął na odwiedzeniu Tatr Bielskich, gdzie zwiedziliśmy Jaskinię Bielańską. Kolejnym punktem pierwszego dnia było miasto Lewocza z zapisanym na Światową Listę Dziedzictwa UNESCO starym miastem oraz najwyższym drewnianym, gotyckim ołtarzem. Drugi dzień rozpoczął się w miejscowości Podlesok, która była miejscem startowym kilkugodzinnego marszu po Parku Narodowym Słowacki Raj. Przemierzając słynną słowacką Suchą Białą oraz Przełom Hornadu (ponad 18 km), studenci KNST wraz z opiekunem musieli mierzyć się z przeszkodami takimi jak: kładki, łańcuchy, powalone drzewa oraz wysokim stanem wód. Nie przeszkodziło to jednak w sprawnym pokonaniu trasy przez dzielną grupę. Po intensywnym dniu wszyscy skorzystali z kąpeli w basenach termalnych w Thermal Park Vrbov. W ostatnim – trzecim - dniu wyjazdu grupa udała się do Bachledowej Doliny na północnych stokach Magury Spiskiej, aby odbyć spacer w koronach drzew na Bachledce. Panorama z podestu 32 metrowej wieży zapierała dech w piersiach. Widoczne były m.in Tatrzy Bielskie, Pieniny i malownicze Zamagurze. W drodze powrotnej do Wrocławia członkowie koła odwiedzili również rezerwat przyrody - Przełom Białki, znajdujący się pod Krempachami niedaleko Białki Tatrzańskie na Spiszu Polski. Piękno naszej przyrody potrafi naprawdę zachwycić! Takie wyjazdy sprawiają, że doceniamy piękno natury i wartość wspólnie spędzonego czasu. Wyjazd pozwolił zebrać materiał do analizy atrakcyjności turystycznej destynacji Słowacki Raj oraz zbadać strukturę ruchu turystycznego regionu (oprac. Oliwia Ratajczak, Klaudia Wilczko, Marta Szulc).

Jaskinia Bielańska – Lewocza.

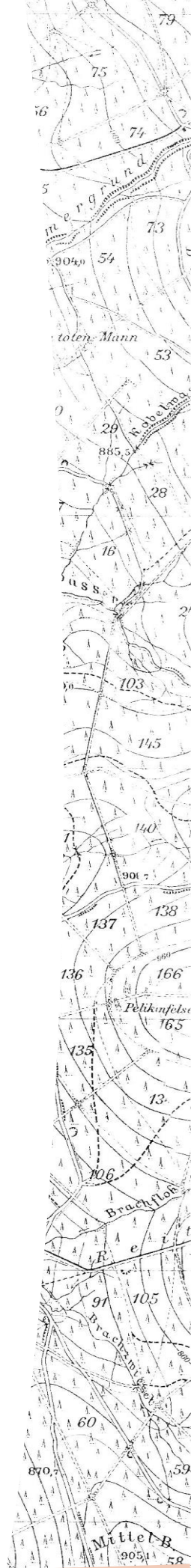

Roklina (wąwóz) Sucha Biała.

W przełomie Hornádu.

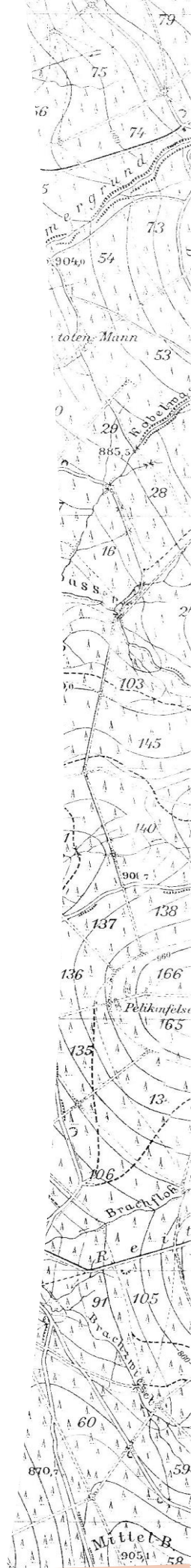

Widok Tatr Białskich oraz ścieżki w koronach drzew.

Przełom Białki na Spiszu Polskim.

Opracowanie:
Marek Kasprzak
marek.kasprzak@uwr.edu.pl
Whitehorse, 19 czerwca 2024 r.

Materiały dotyczące spraw Instytutu i spraw poszczególnych Zakładów prosimy nadsyłać do końca każdego miesiąca na adres e-mail M. Kasprzaka.

Fotografia na pierwszej stronie: Zawody wędkarskie w łowieniu spod lodu *Vain 2 kalaa* (dosł. tylko dwie ryby) na jeziorze Kilpisjärvi w północno zachodniej Finlandii. Zawody odbywają się regularnie w każdy pierwszy weekend maja. Sprzyja im miejscowy klimat, w którym średnia temperatura powietrza przekracza 10 °C jedynie podczas dwóch letnich miesięcy. Nazwa zawodów nie nawiązuje do zasad obowiązujących wędkarzy, ale do ogólnego wyniku połowu. Nagrody są zazwyczaj rozlosowywane. Główną z nich jest skuter śnieżny (fot M. Kasprzak, maj 2024).

